

Posudek na bakalářskou práci paní Barbory Truksové *Péče o vzhled ženy v socialistickém Československu (ideál v ženském časopise Vlasta versus reflexe pamětnic). Na příkladu líčení. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií, 2024.*

Bakalářskou práci pí Truksové lze číst jako příspěvek k dějinám každodennosti v Československu po druhé světové válce, jako příspěvek k dějinám žen žijících v totalitním režimu či v obecné rovině jako antropologicko(etnologicko)-historickou práci. Autorka ve svém textu zkombinovala pokus o analýzu představ o kráse ženy, jak je předkládal nejoblíbenější český ženský časopis Vlasta, s realitou tehdejších možností žen. Ta byla dána jak úzkou nabídkou kosmetických produktů ve státě, který se orientoval především na těžký průmysl, tak pracovní vyčerpáním žen, nedostatkem socializačních zařízení a konečně tzv. druhou směnou (péčí o domácnost). Na příkladu několika členek vlastní rodiny však pí Truksová přesvědčivě dokázala, že spíše než politicko-spoločenský tlak na ženy v případě kosmetické péče působila rodinná tradice, volba zaměstnání a konečně i prostředí, v němž se ženy pohybovaly (město či vesnice).

Pí Truksová si zvolila atraktivní problém, vytvořila si slušnou pramennou základnu (data z Vlasty týkající se líčení a kosmetické péče, data z rozhovorů s pí Olgou Knoblochovou, data z rozhovorů se čtyřmi dalšími ženami, které prožívaly své mládí v padesátých a šedesátých letech minulého století, a jejich portrétní fotografie). Vhodně byly zvoleny i metody (strukturované rozhovory, obsahová /nikoliv historická/ analýza, komparace), a tak lze jen litovat, že pí Truksová neobjasnila lépe svou baterii otázek, rezignovala na objasnění aplikace metody komparace a dopustila se několika chyb (např. na s. 8 píše o tradici ženských časopisů v Československu místo v českých zemích, na několika místech /zejména v závěru/ je pak vadná interpunkce (s. 8), několik vět by si zasloužilo přeformulovat (např. generace akterek se narodila v letech..., lépe by bylo napsat pouze akterky se narodily v letech, aby se autorka vyhnula diskusi o významu pojmu generace /s. 15/). Za zamyšlení by také stálo, zda by nebylo vhodné pojednat v části věnované metodologii o teorii médií. Není také zcela jasné, zda autorka rozhovory s akterkami nahrávala na diktafon, nebo se dopustila chyby výzkumu a vytvořila sama text na základě poznámek, jak tvrdí na s. 15. Prosím i o objasnění poměrně velkého věkového rozdílu mezi akterkami (24 let).

Kapitola pojednávající o postavení žen ve zvoleném období se opírá o řadu klíčových titulů odborné literatury a, pomínou-li několik chyb v interpunkci, chybějící strany v odkazech či

odkazy (s. 20, pozn. 49, s. 21, pozn. 50, s. 23, první odstavec), vytváří slušnou základnu pro komparaci ideálu a „reality“ ženského života (pouze bych ještě ověřila tvrzení o odchodu žen do důchodu na s. 20). Obdobné je to i v případě kapitoly o vývoji kosmetické péče v socialistickém Československu, který kolegyně rekonstruovala z dat v časopise Vlasta (na s. 28 je třeba opravit jméno francouzské herečky Brigitte Bardot, na s. 32 a 33 doplnit odkazy na zdroje). Hlavním přínosem bakalářské práce je však kapitola věnovaná vzpomínkám akterek na jejich vztah k líčení. Jejich vzpomínky přinesly množství originálních a často úsměvných svědectví o době, v níž prožily své mládí a produktivní věk. Naopak jisté rozpaky budí závěr práce, kde se objevily místo shrnutí látky nové informace. Navíc tato část obsahuje nejvíce stylistických a gramatických chyb, výrazy obecné češtiny (fotit).

Hodnotit tuto práci není zcela snadné. Na jedné straně si autorka zvolila atraktivní téma, zhodnotila dobře kosmetické rubriky v časopise Vlasta a shromáždila a utřídila mimořádně zajímavý materiál z terénního výzkumu, dospěla ke správným závěrům, na druhé straně však v práci zůstaly četné gramatické a stylistické chyby, chybějící odkazy a vysvětlení. Badatelský výkon pí Truksové tak hodnotím známkou velmi dobře.

V Praze 8. června 2024

doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.